

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

15 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Nicolae Gordilă,

Judecători - Ion Guzun, Elena Covalenco, Iurie Diaconu și Constantin Alerguș,

judecând în ședință, fără participarea părților, recursurile ordinare, declarate de procurorul din Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Sîli, de avocatul Cristina Negru în numele inculpatului Goncear Ion, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2015, în cauza penală, în privința lui

Goncear Ion Ion, născut la 05 octombrie 1986, originar și locuitor al or. Călărași, str. Alexandru cel Bun 58, ap. 59.

Termenul examinării cauzei:

1. *Instanța de fond de la 06.06.2013 pînă la 12.03.2014;*
2. *Instanța de apel de la 08.05.2014 pînă la 19.02.2015;*
3. *Instanța de recurs de la 21.07.2015 pînă la 15.12.2015.*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursurilor ordinare în cauză în baza actelor din dosar,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 12 martie 2014, a fost încetat procesul penal de învinuire a lui Goncear Ion pe art. 326 alin. (1) Cod penal, cu eliberarea de la răspunderea penală.

În baza art. 55 alin. (1) Cod penal, i-a fost aplicat lui Goncear Ion, sancțiune administrativă sub formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale.

Corpurile delictive - 65 000 lei, s-a dispus trecerea lor în folosul statului.

S-a dispus încasarea de la Goncear Ion a sumei de 24 500 lei în folosul statului, bani care au fost transmiși lui Goncear Ion, în cadrul acțiunii speciale de investigație transmiterea controlată a banilor.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, Goncear Ion, la data de 29 iunie 2012, cunoscând despre faptul că procurorul r-lui Călărași, Goncear Taisia, are în gestiune cauza penală pornită pe faptul furtului comis de către Verega Grigore, i-a comunicat ultimului că are influență asupra acesteia și în schimbul sumei de 45 000 lei, o poate determina să îndeplinească acțiuni ce intră în obligațiunile sale de serviciu și anume să înceteze urmărirea penală în privința lui Verega Grigore.

La 02.07.2012, în continuarea intențiilor sale, urmărind scopul primirii banilor ce nu i se cuvin, Goncear Ion, în jurul orei 17:00, aflându-se în incinta barului „Diana”, amplasat în mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor 11, a primit personal de la Verega Grigore, bani în sumă totală de 25 000 lei, ceea ce constituie o parte din suma anterior pretinsă, afirmând că are influență asupra procurorului care exercită urmărirea penală.

Ulterior, la 27 iulie 2012, în jurul orei 14:15, Goncear Ion, acționând cu intenție și având scopul obținerii restului banilor ce nu i se cuvin, aflându-se în preajma imobilului amplasat în or. Călărași, str. Mihai Eminescu 33, a primit de la Verega Grigore, banii rămași din cei anterior negociați, moment în care a fost reținut de către angajații CCCEC.

3. Împotriva sentinței instanței de fond, a declarat apel procurorul, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul Goncear Ion, să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. c) Cod penal, cu stabilirea pedepsei de 3 ani închisoare, cu aplicarea art. 90 Cod penal, dipunând suspendarea pedepsei pe un termen de 2 ani, motivând că, argumentarea instanței de fond în sentință este una cel puțin eronată, or, reieșind din materialele cauzei penale nu se constată suma de 45 000 lei, instanța la determinarea sumei a reieșit doar din declarațiile inculpatului date în cadrul ședinței de judecată. Instanța apreciază ca fiind veridice afirmațiile inculpatului, cum că ultimul nu a cunoscut despre suma mijloacelor financiare aflate în pachet.

De asemenea, instanța consideră că, martorul Verega Grigore, este martor protejat și precum că organul de urmărire penală nu a examinat acțiunile lui Verega Grigore prin prisma art. 274 Cod de procedură penală, pe faptul existenței în acțiunile sale a componenței de infracțiune prevăzută de art. 325 Cod penal.

Verega Grigore, nu este recunoscut în calitate de parte vătămată pe dosarul în cauză, iar Goncear Ion nu este învinuit de extorcarea banilor în cauză. Aceste argumente, acuzarea le consideră ca fiind neîntemeiate pe motiv că Verega Grigore, benevol a depus o plîngere la organul de urmărire penală a CCCEC pentru faptul pretinderii de mijloace financiare de către Goncear Ion și în aceste condiții nu poate fi vorba de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 325 Cod penal, de către Verega Grigore. Ce ține de faptul că Goncear Ion nu este învinuit de extorcare și inițiatorul traficării este Verega Gr. și este protejat, aceste argumente, sunt nefondate pe motiv că legislatorul nu a prevăzut acțiunea de extorcare ca o formă alternativă de comitere a infracțiunii în cadrul laturii obiective în dispoziția articolului 325 Cod penal și nici agravantă în aliniatele acestui articol. Cu referire la efectuarea unor acțiuni în afara termenului de urmărire penală - nu duce la nulitatea acțiunii de urmărire penală dacă aceasta este efectuată în cadrul urmăririi penale, adică la începerea urmăririi penale și pînă la terminarea urmăririi penale.

3.1. În apelul suplimentar al acuzatorului, a fost solicitată restituirea motoretei de marcă „Yamaha” lui Goncear Ion, motivînd că, în cadrul urmăririi penale, prin procesul-verbal de cercetare la fața locului, a fost ridicată motoreta de model „Yamaha”, fiind recunoscută ca corp delict și avînd în vedere că în legătură cu acest corp delict s-au întreprins toate acțiunile de urmărire penală necesare în prezenta cauză, motoreta urmează a fi restituită proprietarului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2015, a fost admis parțial apelul procurorului, casată sentința în partea aplicării pedepsei și pronunțată o nouă hotărîre, după cum urmează:

- Goncear Ion, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale.

În rest, s-au menținut celelalte dispoziții ale sentinței atacate.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, fiind audiat în instanța de fond, inculpatul Goncear Ion, vina a recunoscut-o parțial.

Vinovăția inculpatului Goncear Ion, a fost dovedită prin probele expuse în decizie și confirmă intenția inculpatului de a face trafic de influență contra sumei de 45 000 lei. Anume despre această sumă, Goncear Ion a discutat cu Verega Grigore prin telefon și procesul-verbal din 11.07.2012, confirmă acest fapt. Celelalte probe prezentate de către acuzator, privitor la pretinderea de către inculpat a unei alte sume și prezența în pachetul aruncat în timpul flagrantului a unei sume mai

mari, sunt doar afirmații neconfirmate prin alte probe și în opinia instanței de apel, reprezintă presupuneri, care nu pot servi drept probe, ce ar genera reîncadrarea acțiunilor lui Goncear Ion de pe alin. (1) pe alin. (2) al art. 326 Cod penal.

Totodată, din materialele cauzei, rezultă că nu inculpatul a inițiat comiterea traficului de influență. Inițiativa aparține lui Verega Grigore, care tot marea suma, care poate s-o dea în schimbul obținerii de foloase, prin ce l-a provocat și pe Goncear Ion.

Astfel, instanța de apel nu are temei pentru a admite apelul procurorului în partea ce ține de încadrarea juridică a acțiunilor lui Goncear Ion, însă, în partea aplicării pedepsei, instanța a considerat-o prea blândă și pasibilă casării.

Potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal.

Inculpatul Goncear Ion a recunoscut vina, s-a căit sincer în comiterea faptei antisociale. Din momentul comiterii faptei a trecut o perioadă îndelungată de timp și în această perioadă a dat dovadă de un comportament prosocial, a fost angajat în câmpul muncii și a făcut față cerințelor.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, au atacat-o cu recursuri ordinare:

- procurorul, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, de către un alt complet. Recurentul invocă că, instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor din apel; instanța de apel face referire la probe dar nu le analizează, nu invocă de ce pe unele le acceptă iar pe altele le respinge; instanța de fond și de apel a reținut că Goncear Ion a primit mijloace financiare de la Verega Grigore în suma de 45 000 lei, pentru a influența persoane cu funcție de demnitate publică, ceea ce nu constituie proporții mari;

- avocatul Negru Cristina în numele inculpatului Goncear Ion, fără a face trimitere la prevederile art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței primei instanțe. Recurentul invocă dezacordul cu probele, organul de urmărire penală a efectuat un șir de încălcări de procedură; inculpatul a achitat amenda; în cauza dată este prezentă o provocare; CD-ul anexat ca corp delict, nu poate servi ca probă, ori anume MicroFlaschCard SD necesită a fi anexat ca corp delict; organul de urmărire penală a anexat la materialele cauzei o scrisoare

la 16.03.2013, prin care solicită păstrarea la judecătorul de instrucție a materialelor care conțin înregistrările convorbirilor telefonice, precum și copiile proceselor-verbale, pe când urmărirea penală a fost finisată la 22.02.2013; au fost încălcate prevederile art. 94 alin. 6), 8) Cod de procedură penală; ofițerul de urmărire penală care a efectuat percheziția la Goncear Ion, este fiul judecătorului de instrucție care a emis încheierea prin care s-a dispus autorizarea efectuării percheziției; instanța de apel nu s-a expus asupra bunurilor ridicare, cu toate că acuzatorul de stat în apelul suplimentar a menționat restituirea lor; a fost încălcat termenul de urmărire penală; din materialele cauzei, la reținerea inculpatului a fost prezent apărătorul Timofei Sorin, însă în realitate nu a fost nici un apărător, astfel, la reținere nu a fost asigurat dreptul la apărare.

5.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul Cristina Negru în numele inculpatului Goncear Ion, a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către procuror, solicitând respingerea acestuia ca inadmisibil, deoarece motivele invocate de recurent în recurs sunt neîntemeiate, iar prin sentința primei instanțe just a fost încetat procesul penal de învinuire a lui Goncear Ion cu eliberarea de la răspundere penală.

Totodată, apărarea a invocat că a fost încălcat termenul de urmărire penală; ofițerul de urmărire penală care a efectuat percheziția la Goncear Ion, este fiul judecătorului de instrucție care a emis încheierea prin care s-a dispus autorizarea efectuării percheziției.

6. Verificând argumentele invocate în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia că recursurile declarate urmează a fi admise din următoarele considerente:

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate

instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Reținând această ultimă prevedere, Colegiul penal conchide că, instanța de apel nu a dat răspuns la toate motivele invocate de procuror în apel. Astfel, în recursul ordinar declarat de procuror se invocă motivele privind ilegalitatea și netemeinicia hotărârii atacate prin faptul că instanța pripit a decis asupra soluției adoptate ignorând probele prezentate în sprijinul învinuirii.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit, conchide că la argumentarea soluției, instanța de apel a apreciat unilateral probele administrate la dosar, acordând o valoare primară probelor care, în opinia instanței, demonstrează vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal, în detrimentul celor aduse de partea acuzării.

Astfel, Colegiul penal lărgit, reiterează că, instanța de fond cât și cea de apel a reținut faptul că Goncear I., a primit mijloace financiare de la Verega Gr., în sumă de 45 000 lei, pentru a influența persoane cu funcție de demnitate publică și anume procurorul în Procuratura raionului Călărași, Goncear Taisia, în scopul de a o face să îndeplinească acțiuni ce intră în obligațiile acesteia de serviciu, ceea ce nu constituie proporții mari.

Reieșind din materialele cauzei penale nu se constată suma de 45 000 lei, instanța de fond cât și cea de apel, la determinarea sumei a reieșit doar din declarațiile inculpatului făcute în cadrul ședinței de judecată.

Mai mult, instanțele au apreciat ca fiind veridice afirmațiile inculpatului cum că ultimul nu a cunoscut despre suma mijloacelor financiare aliate în pachet, ori cum instanța a apreciat că Goncear I., a primit suma de 45 000 lei și nu 25 000, 90 000 sau o altă sumă, dacă nici inculpatul, nici instanța, reieșind din aceleași declarații ale inculpatului, nu pot determina suma mijloacelor financiare aflate în pachet în momentul transmiterii banilor în a doua tranșă, astfel reîncadrarea juridică a acțiunilor inculpatului nu se bazează pe probele administrate în cadrul urmăririi penale și examinate în cadrul cercetării judecătorești.

La acest capitol Colegiul penal lărgit evidențiază că, n-au fost apreciate declarațiile martorului Verega Gr., date în cadrul urmăririi penale care a declarat că „pentru a hotărî problemele lui, Goncear I. a solicitat suma de 5000 euro”, confirmate prin:

- procesul-verbal de examinare din 11.07.2012;

- procesul-verbal al interceptării și înregistrării comunicărilor cu înregistrarea de imagini din 03.07.2012;

- procesele-verbale ale interceptărilor și înregistrărilor comunicărilor din 06.07.2012, 11.07.2012, 13.07.2012, 27.07.2012.

Totodată, Colegiul lărgit conchide că, instanțele de judecată deși au redat în hotărârile sale declarațiile acestui martor, acestea nu au fost analizate, cu argumentarea desfășurată a concluziilor sale, fiind doar invocat „instanța nu le poate accepta ca probe ale vinovăției inculpatului, deoarece sunt doar afirmații neconfirmate și reprezintă presupuneri”, fapt ce contravine prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, ca apoi să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității probei respective, expunând temeiul respectiv în decizia sa. Ca urmare, probele enunțate nu au primit o apreciere la justa lor valoare, iar concluziile făcute de instanța de apel sunt formale, premature ce au reiterat concluziile instanței de fond, care nu rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit conchide că toate aceste motive nu și-au găsit reflectare în hotărârea instanței de apel și nepronunțarea asupra acestora reprezintă prin sine neexaminarea fondului apelului de către instanța de apel, ce se consideră eroare de drept și este temei pentru recurs.

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel la judecarea apelului a comis erori de drept, prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția adoptată.

Totodată, Colegiul penal lărgit în vedere esenței erorilor invocate de avocatul Negru Cristina în numele inculpatului Gonciar Ion și constatând că instanța de apel a interpretat eronat prevederile legale, reiterează că erorile de drept admise de către Curtea de Apel Chișinău cad sub incidența prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală și nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității hotărârii, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor legale.

Procedând în asemenea mod, instanța nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 414 alin. (2) și 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, ceea

ce echivalează cu erori judiciare, ce s-au soldat cu adoptarea unei hotărâri neîntemeiate și nemotivate. Avînd în vedere că erorile de drept invocate nu pot fi corectate de către instanța de recurs, decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță.

La rejudecarea cauzei instanța de apel are obligația cu strictețe să respecte prevederile art. 414 Cod de procedură penală, să înlătore erorile enumerate mai sus, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor prezentate, minuțios să studieze și corect să aprecieze juridic materialele cauzei în tot ansamblul lor, să țină seama de cele expuse în prezenta decizie legate de justa apreciere, sub toate aspectele, complet și obiectiv a tuturor împrejurărilor cauzei, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și recurs și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărîre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de procurorul din Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Sîli, de avocatul Cristina Negru în numele inculpatului Goncear Ion, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2015, în cauza penală în privința lui *Goncear Ion Ion*, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac.

Pronunțată integral la **15 ianuarie 2016**.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Constantin Alerguș